

ความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอในเขตศึกษา 7 เกี่ยวกับ
เกณฑ์ในการคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา

นายสุพีร์ आयुวัฒน์

ศูนย์วิทยพัทธยากร
003213
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

THE OPINIONS OF SUKSATIKARN AMPUR IN THE SEVENTH EDUCATIONAL
REGION CONCERNING THE CRITERIA FOR THE SELECTION
OF ELEMENTARY SCHOOL PRINCIPALS

Mr. Supee Ar-yuwat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของตารศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..*คณบดี...รองคณบดี...ค.ศ.ค.*..... ประธานกรรมการ

.....*ค.ศ.ค.*..... กรรมการ

.....*ค.ศ.ค.*..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย คร. พิธี บุรณะสมบัติ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตศึกษา 7 เกี่ยวกับเกณฑ์
ในการคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา

ชื่อ นายสุพีร์ อายุวัฒน์

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตศึกษา 7 เกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้
 - ก. กระบวนการและวิธีการคัดเลือกตัวบุคคล
 - ข. คุณสมบัติของบุคคลที่จะครอบตำแหน่ง ซึ่งรวมทั้ง คุณลักษณะส่วนตัว ประสิทธิภาพ การศึกษาอบรม พื้นฐานทางปรัชญา พื้นฐานทางสังคม เป็นต้น
2. เพื่อจะหาเกณฑ์ประกอบการพิจารณาครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาที่ดี ว่าควรเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตศึกษา 7 จำนวน 62

อำเภอ รวม 62 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิการอำเภอ ใน
เขตศึกษา 7 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

และ ความคิดเห็นของศึกษานิการอำเภอ ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง
ครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา และตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของศึกษานิการอำเภอ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และนำส่วนหนึ่งไปส่ง
ด้วยตนเอง เพื่อจะได้สัมภาษณ์และสังเกตการทำงาน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอำเภอ
ต่าง ๆ จำนวน 62 ฉบับ ได้คืนมา 58 ฉบับ ปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์และ
ใช้ไม่ได้ 2 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ 56 ฉบับ ถือว่าได้รับคืน 90.32
เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละของคำตอบของแต่ละข้อ และแต่
ละคำตอบในข้อเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิการอำเภอในเขตศึกษา 7 ปรากฏว่า
ส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน มีอายุราชการนาน มีการศึกษาดี มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
ศึกษานิการอำเภอมานาน ซึ่งพอจะถือได้ว่า มีประสบการณ์ในการทำงานมาก
2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของศึกษานิการอำเภอในเขตศึกษา 7 สรุปได้
ว่า เกิดขึ้นในการคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ควรจะเป็นดังนี้ คือ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง
ครูใหญ่ควรจะเป็นบุคคลที่ได้มาโดยการคัดเลือก มีอายุราชการไม่น้อยกว่า 5 ปี และมี
ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ครูประจำชั้น หัวหน้าหมวดวิชา และผู้ช่วยครูใหญ่มาก่อน มีวุฒิ
ป.ม. หรือ ป.ศ.สูง หรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี และถ้าคัด
เลือกได้บุคคลที่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ครูใหญ่ หรือเคยทำงานด้าน
บริหารการศึกษามาแล้ว จะเป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตาม
 ลักษณะงานบริหารการศึกษา ๕ ด้าน ศึกษาธิการอำเภอในเขตศึกษา 7 มีความเห็น
 ควยว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ควรมีลักษณะในด้านวิชาการ ได้แก่ การชวนชววย
 หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรู้ความสามารถในการนิเทศและให้คำแนะนำแก่ผู้
 อื่นได้ มีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล มีความรอบรู้ในด้านวิชาชีพ
 เคยผ่านการศึกษอาบรมวิชาบริหารการศึกษามาแล้ว สนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 เทา ๆ กับการเรียน คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานงานธุรการ
 ได้แก่ มีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบราชการ มีความรู้ในคานการเงิน มีความรู้ใน
 คานงานสารบรรณ มีความรู้เกี่ยวกับการพัสดุครุภัณฑ์ มีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร
 อาคารสถานที่ คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานงานบริหารบุคคล
 ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงาน
 มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการประสานงาน เป็นบุคคลที่ยอมรับฟังความ
 คิดเห็นของคนอื่น คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานการประสาน
 สัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ สามารถเป็นผู้นำในชุมชนได้ เป็นที่ยอมรับนับถือของ
 ประชาชนและผูกครองนักเรียน เป็นบุคคลที่มีส่วนรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีขึ้นใน
 ชุมชน เป็นบุคคลที่เข้าใจถึงความตองการของชุมชน เป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น
 คุณลักษณะเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความเข้าใจใน
 ความตองการและปัญหาของนักเรียน มีประสมการณ์ในการจัดกิจกรรมนักเรียน
 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการในโรงเรียน

Thesis Title : The Opinions of Suksatikarn Ampurs in
the Seventh Educational Region Concern-
ing the Criteria for the Selection of
Elementary School Principals

Name : Mr. Supee Ar-yuwat

Department : Educational Administration

Academic Year : 1975

ABSTRACT

Objectives of the Study

1. To study the opinions of Suksatikarn Ampur in the seventh Educational Region about the concept and ideology - concerning the selection of candidates for the position of the principal in elementary schools in the following aspects:
 - a. procedure and manner of selection;
 - b. personal qualifications including those which related to experience, education, philosophy and sociological backgrounds.
2. To find a basis for the definition of good elementary school principals.

Research Procedure

The sample used in the research consisted of Suksatikarn Ampurs in 62 Ampurs which form the Seventh Educational Region.

The research tool employed of questionnaire which solicited points of view of Suksatikarn Ampurs in the Seventh Educational Region. The questionnaire was divided into two parts: Part I, was concerned with the personal data of the person answering the questionnaire; dealt with their points of view regarding the decision making process for the appointment of principals in elementary schools; and Part II, examined their points of view regarding the characteristics of principals of elementary schools.

In the collection of data the investigation utilized the postal service and hand delivery which made it possible to hold interviews and to observe the work routine at the same time. Out of 62 questionnaire which were sent to the various districts, 58 were answered and only two was incomplete. Thus the study was based on 56 questionnaires or 90.32 per cent of all questionnaires returned.

The data were analyzed by determining the percentage of questions and answer for each point.

Research Findings

1. Regarding the situation of the Seventh Educational Region's Suksatikarn Ampurs show that of them were middle-aged, and have been civil servants for a long time. Most of them have been officers for many years with a good educational background. It could be concluded that they had a lot of experience in their works.

2. Concerning the points of view of Suksatikarn Ampurs in the Seventh Educational Region show that the basis of selection of elementary school principals should be follows;

(a) selected from people having been in the civil service for at least 5 years with experience as class teachers, subject heads and assistant head-masters;

(b) should also have at least normal or higher teaching diplomas and between 20 - 30 years of age;

(c) selected from people having been trained as head-masters or having worked in the field of educational administration.

9

3. Regarding the characteristics of the prospective principals, Suksatikarn Ampur in the seventh Educational Region agreed that they should have the following traits: eagerness to increase their knowledge; the ability to inform and give advice to other people; good professional knowledge; training as an educational administrators; and willingness to encourage extra-curricula activities. In the area of school business management, future principals should be well versed in educational official rules and regulations; school finance; correspondence; educational materials; and have experience in school plant planning. As for personnel administrative tasks, they should have good human relations; able to put the right man on the right job; high sense of responsibilities; the ability to be good coordinators; willingness to accept other's opinions. In school community relations aspects they should be able to lead, ready to participate and share, and is respectable enough to represent the people in that community. Furthermore they should be able to understand the community's needs, thus, they ought to be local persons. Concerning student activities, they should have characteristics of a leader, know the students' needs and problems, and have experiences in this field.

กิติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย และประสบความสำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและให้กำลังใจจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.พิชัย นูรณะสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยตลอดมา

อาจารย์ทุกท่านในแผนกวิชาบริหารการศึกษาศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำในการวิจัยครั้งนี้

ศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอในเขตศึกษา 7 ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้การสัมภาษณ์ด้วยดี

นอกจากนี้ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาสาภรณ์ คุณแสงจันทร์ พัทธพันธ์กร คุณปรีชา บุญนาต และ คุณมัลลิกา आयुวัฒน์ ไก่สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุพิร์ आयुวัฒน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์	5
- ขอบเขตของการวิจัย	5
- ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
- คำจำกัดความ	6
- วิธีดำเนินการวิจัย	6
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
- การวิเคราะห์ข้อมูล	7
- ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล	7
2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
- การสรรหาคูคณาจารย์	10
- แหล่งที่จะสรรหา	11
- ระบบการสรรหา	11
- หน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	13

- คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	15
- การเลือกสรร	18
- หลักในการเลื่อนตำแหน่งฐานะ	20
- สรุป	23
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	25
- ความมุ่งหมายของการวิจัย	25
- ประชากร	25
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
- การรวบรวมข้อมูล	29
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตศึกษา เกี่ยวกับการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	36
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	46
- สรุป	56
สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	59
- สรุปผลการวิจัย	60
- อภิปรายและขอเสนอแนะ	63

บทที่

หน้า

- ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	71
- ภาคผนวก ก.	72
- ภาคผนวก ข.	73
ประวัติการศึกษา	82

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	อายุของศึกษาธิการอำเภอในเขตศึกษา 7	32
2	อายุราชการของศึกษาธิการอำเภอในเขตศึกษา 7	33
3	การศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในเขตศึกษา 7	34
4	ระยะเวลาที่ศึกษาธิการอำเภอดำรงตำแหน่ง	35
5	การเข้าสู่ตำแหน่งครูใหญ่	37
6	อายุและอายุราชการของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่	39
7	คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่	40
8	ประสบการณ์เดิมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่	42
9	ระยะเวลาที่ครูใหญ่ดำรงตำแหน่ง	43
10	ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการแต่งตั้งครูใหญ่	45
11	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานาวิชาการ	47
12	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานาบริหารบุคคล	49
13	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานาธุรการ	51
14	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานากิจกรรมนักเรียน ..	53
15	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่ในคานาประสานสัมพันธ์กับ กับชุมชน	55
16	คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตาม ลักษณะงานบริหารทั้ง 5 คานา	58